

	01	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	01
	00	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	00

MIELIPIDE

LUKIJALTA

Sote-lakiesitys jatkaa keskittämispolitiikkaa

Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon uutta järjestämislakia, sote-lakia, on perusteltu kansalle niin, että sillä turvattaisiin yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat palvelut koko maassa. Valtiovalta on tukenut palveluiden ja tuotannon keskittymistä suuriin kaupunkeihin ja etenkin pääkaupunkiseudulle jo pitkään. Kunnissa lausunto-kierroksella oleva sote-laki on keskittämisen huipennus.

Viisi nykyistä sairaanhoitopiirien erityisvastuualuetta (erva) saavat entistä suuremman vallan kuntien yli. Erva nimi vain vaihtuu sote-kuntayhtymäksi, jossa kunnilla on toki poliittisen suhteellisuuden mukainen edustus ja asukasluvun määräämä äänivalta.

Siellä neljän vuoden välein päätetään, mikä kunta tai

kuntayhtymä saa tuottaa kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut, noin miljoonan asukkaan sote-alueella.

Kaikki kunnat laittavat sote-hallinnon kassaan asukasluvun, ikäjakauman ja sairastavuuden mukaan määräytyvän rahasuman (50–60 prosenttia kunnan vuosibudjetista). Kunnat, jotka eivät saa oikeutta tuottaa palveluita, menettävät työpaikkojen lisäksi myös verotuloja.

Ainahan osa sote-menoista palautuu tuottajakunnalle henkilöstön palkoistaan maksamina veroina. Vai kuvitellaanko, että kunnan oma terveyskeskus tai pieni sairaala on kiinni neljä vuotta ja henkilöstö odottelee sitä ihmettä, että uudella neljävuotiskaudella taas saadaan tehdä töitä.

Sairaanhoitajan palkalla ei matkata päivittäin 100 kilo-

metrin päähän töihin. Ammatillaiset muuttavat perheineen palveluiden perässä.

Pienen kaupungin sote-alan koulutustoiminta loppuu, kun oppilaitokset keskitetään työharjoittelupaikkojen lähelle. Pikkukaupungit menettävät näin myös nuorensa.

Vuoden alussa astui voimaan laki potilaan valtakunnallisesta oikeudesta valita hoitopaikkansa silloin, kun hoitava lääkäri antaa lähteen erikoissairaanhoidon. Lailla haluttiin kannustaa julkisia erikoissairaanhoidonyksiköitä panostamaan laadukkaaseen, kilpailukykyiseen ja kustannustehokkaaseen toimintaan.

Nyt uudella sote-esityksellä kumotaan valinnanvapauslain tarkoitus. Sote-hallinto määrää ne paikat, joissa palveluja tarjotaan. Muuta valittavaa ei

potilaalla enää ole.

Terveyspalveluja tarvitsevan kansalaisen yleisin huoli on, että lääkäriin ei pääse ja jos pääsee, vastassa on aina eri lääkäri. Miten esitys soten järjestämisestä tähän vastaa? Se lupaa: ”Kuntien väliset erot palvelutalossa vähenevät ja yhdenvertaisuus lisääntyy.”

Se tarkoittaa tätä: Jos kunta on pystynyt järjestämään asukkailleen palvelut hyvin, se ei saa enää niin tehdä. Tasataan erot ja tarjotaan samaa tasoa kaikille.

Miten kansalaiset vastaavat? He, joilla on varaa, ottavat lisääntyvään tahtiin sairauskuluvaikutuksia. Viisi vuotta sitten noin 800 000 suomalaisella oli vakuutus sairauskulujen varalta, viime vuonna jo noin miljoonalla. Vakuutetut käyttävät yksityisiä palveluita. Työssä

olevat saavat kattavat palvelut työterveydenhuollosta.

Sosiaalitoimea eivät menestyjät juuri tarvitse. Vakuutusettomat lapsiperheet, eläkeläiset, työttömät ja suuri pienituloisen kansanosa jää julkisen palvelun piiriin.

Olemme siis luomassa Suomeen kahdet terveysmarkkinat ja eriarvoisuus – ei yhdenvertaisuus – kasvaa!

Yhdenvertaiset, laadukkaat palvelut voidaan tuottaa toisinkin. Nyt rakennetun sote-esityksen sijasta olisi mahdollista kehittää sosiaali- ja terveystointa myös niin, että ministeriötsä antaa kunnille laatuvaatimukset ja kustannusraamit. Kunnat saavat itsenäisesti päättää, miten palvelunsa niiden puitteissa tuottaa.

Naapurikunnat löytävät yhteistyökumppanit pakotta-

matta, tuotantoalueet pysyvät mallittilisen kokoisina ja ihmisten matkat palveluun säällisinä. Tämä jakaisi sote-alan työt koko maahan. Palveluiden käyttäjien eli kuntien ja niiden asukkaiden tyytyväisyys säätelisi sen mitkä toimijat vakiinnuttavat asemansa.

Yliopistosairaalat keskittyisivät omaan erityistehtäväänsä: vaativiin hoitoihin, tutkimukseen ja koulutukseen. Kunnat maksaisivat yliopistosairaalalle vain niistä palveluista, joita asukkaat ovat siellä käyttäneet. Muu yliopistosairaaloiden rahoitus tulisi valtiolta.

Jos eduskunta hyväksyy nyt esitetyn sote-järjestämislain, kansakuntamme kahtiajako vain syvenee. Tätä kehityssuuntaa meidän ei pidä hyväksyä.

Sirpa Rintala (ps.)
Jämsä

Ministeriöt yhteen?

Maatalousministeri Petteri Orpo (kok.) tuntuu olevan vihreiden Ville Niinistön linjoilla, koska on ehdottanut maatalousministeriön ja ympäristöministeriön yhdistämistä. Tällä ehdotuksella saadaan kyllä loputkin kokoomusta äänestäneet maanviljelijät ajettua muiden puolueiden äänestäjiksi.

Se lienee tarkoituskin tällä cityhallituksella!

Orpo voisi seuraavaksi ehdottaa, että kauppa- ja teollisuusministeriö ja työministeriö yhdistettäisiin. Silloin olisivat niin työnantajat kuin työntekijätkin samassa veneessä!

Markku Ojala
kunnanvaltuutettu (kok.)
Ilmajoki

Miksi Virosta?

Miksi pitää tuoda maitoa Virosta, kun sitä on tällä hetkellä liikaa omastakin takaa? Hullua touhua, hyppään pois tästä kelkasta ihan kohta.

Kurja työ

Nordean Timo pihalla

Ei taida Nordean Timo Jaakkola olla oikein ajan tasalla maitotilan asioista. Ei meinaan ole muuta meillä puskurissa kuin laskuja ja velkaa!

Ei nimimerkkiä

Raisio ja MTK

Missä on MTK:n vastuu Raision suurimpana omistajana? Kuinka viljelijän etu on turvattu.

Etelän köyhä

Ei ehdoitta avioon

Vai ilman palkkaa? Mitä sitten asuminen, eläminen, matkustaminen, sosiaaliturva. Ei mieskään muuta palkkaa saa.

Ilmaisia lounaita ei ole

Nuorten pitäisi se tajuta, ei avioliitto ilman avioehtoa. Varsinkin maatilalla.

Ei nimimerkkiä

Avioehto on hieno paperi. Ei mennyt vävyypojalle hehtaaria-kaan.

Nim.omassa talossa

Loiset pois pellosta

Yksi tarkastaja maakunnassa ehtii hyvin tarkastaa kaiken mitä tarvitsee. Ennen ei ollut yhtään ja hyvin meni.

Ei nimimerkkiä

Töihin opittava

1930-40-luvuilla opimme lapsina tekemään työtä kotona. Nyt hyysätään verorahalla nuoret aikuisiksi sitä sohvalle.

Isoäiti

Työmpää työtä pyhänä

Työ – lietteen levityskin – on työmpää juhlapäivisin. Kirksataa kruunuu. Levätä voi sitten tukiastaisin ;)

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Metsien aarreaitat

Havumetsät huokailevat kuljille omat tarinansa, suopursut tuoksuvat huumavalla tavalla. Kosteaa mättäikkö painuu jalan alla. Olen maisemassa, jossa sielu ja mieli lepäävät sopuisuudessa. Maisemassa, jonka omat vanhemmat jättivät henkiseksi perinnöksi, perinnöksi jota ei rahassa mitata, eikä sitä voutikaan pääse huonolla hetkellä ulosmittaamaan.

Retket alkoivat pienen emalimukin voimalla, se oli pienen tytön ensimmäinen marjasaalis, jossa muki oli ”miestä myöten”. Eli koon mukaan oli ensin pienempi ja sitten myöhemmin kasvettuamme isompi astia, joka tuli yhteisillä marjareissuilla saada osuutenaan poimituksi täyteen. Joskus murrosiin tahkavuosina isän marjareissut eivät olleetkaan niin trendikkäitä, mutta yhteinen aika oli murjotavalle teinillekin niin tärkeää, että mukaan lähdettiin.

Näin aikuisena olen monesti miettinyt, kuinka arvokkaan perinnön vanhemmat antoivat opettaessaan luonnonantimien kerääjäksi, aarteiden tallettajaksi. Ja minkä henkilsen mielenterveyspalvelun saan joka kerta luonnon helmassa, maaäidin hellässä syleytyssä kesäpäivien ja syyshetkien sanatomassa syliissä.

Mikään huvipitoa, mikään ostosreissu ei voi korvata sitä nuotiomakkaran makua, eväsläipiä voipaperissa, mehua omasta mehupullosta repun kätköistä. Raikkaan luontoilman punaisiksi kehräämiä poskipäitä tai luonnollisesta rasituksesta tulevaa hienoista kolotusta kintereissä, ei korvaa kuntosalit. Itse asiassa ne parhaat elämykset ovat tulleet siitä yhdessäolosta, siitä perinnöstä, jolla on oppinut hankkimaan luonnosta jatketta ruokapöytään.

VERKOSSA SANOTTUA

Rankkasade puintien aikaan on surunaaman paikka

Sateisuus ja siitä aiheutuvat hankaluudet sadonkorjuussa ovat leimanneet maatalousuutisia viime aikoina. Useampi lukija kommentoi Facebookissa jaettua uutista Liedon 66 millin sadekuurosta osaa otavalla surunaamalla. ”Paimiossa Episten Kylässä Perjantaina 22.8. 60 millia ja koko viikon aikana 160 millia! Saa olla puimurit melkoisen kauan konesuojassa kun taas luvuttu koko viikoksi vettä! Toisella puolella Paimiota tosiaan samana päivänä puimurit pellolla ja satoi vain 5 millia. Hyvin paikallisia olleet sadekuurot”, hämmästelee **Mika Huhtala**.

Pia Jaakkola muistuttaa varmuusvarastojen tarkoitukselta. ”Toivottavasti tämä edes pelastaa varmuusvarastot päättäjien aikeilta myydä ne halvalla. Hyvinä vuosina kun ei ihminen oikein tahdo muistaa että mihin niitä varmuusvarastoja taas tarvittiinkaan.”

”Tilakokojen suurentuessa eivät poutapäivät lisääny samassa suhteessa – valitettavasti”, kommentoi **Auli Hokkanen**.

Sirpa Rytkönen tiivistää tunnelmat yhteen sanaan: ”KÄÄKI!”

Miksi presidenttiin luotetaan?

MT:n teettämässä kyselytutkimuksessa selvitettiin kansalaisten suhtautumista poliittisiin elimiin. Kävi ilmi, että presidentti **Sauli Niinistö** nauttii vankinta luottamusta. Uutinen sai aikaan keskustelua nykyisestä presidentistä ja hieman menneistäkin.

”Mieleni tekee sanoa,että Kekkonen-Ahtisaari-Niinistö, siitä voi jokainen päätellä mitä ajattelin”, vihjaa **Raimo Hakkarainen**.

Hemmo Helander ihmettelee gallupin tulosta. ”Käsittämätöntä tämä härmäläisten luottamus ja julkimoiden

Surullisena olen seurannut, kuinka tämän päivän maailmassa entistä enemmän hakemalla haetaan elämyksiä, kokemuksia pienillekin lapsille erilaisista paikoista ja rahalla maksetuista tapahtumista. Oma kokemus kertoo kuitenkin sen, ettei raha koskaan ratkaisut, vaan aika ratkaisi. Yhteinen, yhdessä vietetty, rakkaudella annettu aika oli jokaista rahalla tehtyä elämystä suurempi. Suurempi oli myös se perintö, jota haluan viedä eteenpäin ja vaalia elämässäni. Luonto antaa ihmisille vähästäinkin paljon, sielunrauhan rajattoman, hetkisen huolettomuuden arjessa.

Ollaan läsnä toisillemme, viedään perheemme ja läheisemme luonnon helmaan, hengittämään havumetsien tuoksua ja keräämään luonnon aarteita. Jokaiselle on jotain, kaikesta ei kukaan pyydäkään innostumaan. Tärkeintä on innostua toinen toistemme olemassaolosta ja omalla läsnäololla varmistaa toiselle ihmiselle hyvä mieli. Eikä sekään haittaa, jos se pieni emalimuki ja myöhemmin marjasnaan täyttyy luontoäidin aarreaitan makoisista tuotteista.

Annetaan toisillemme sellainen perintö, jolla ei ehkä ole sitä rahallista arvoa, mutta sitäkin suurempi henkinen arvo, jota kukaan ei meiltä voi pois ottaa. Metsiemme ja luontomme aarreaitat tarjoavat parhaintaan, otetaan yhdessä vastaan niiden henkiset ja fyysiset antimet.

MERJA KYLLÖNEN on europarlamentaarikko (vas.).

merja.kyllonen@europarl.europa.eu

Monelle kuntamme asukkaalle on varmasti pettymys, että omilta jätevedenpuhdistamoiltamme pääsee mereen ravinteita, jotka lisäävät epämiellyttäviä leväkukintoja, Helena Särkijärvi kirjoittaa.

korjaamiseksi löytyy. Vain pelimerkit puuttuvat. Paraisten vesimaksut

lukeutuvat jo nyt suuruudessaan valtakunnan kärkikastiin, joi ten vesimaksujen korotta-

miseen ei juuri enää ole varaa. Pelkästään puhdasvesipuolen ongelmien ratkaiseminen

Helena Särkijärvi maaseutu- ja erävihreät ry Parainen

Tuottajan pakotejuusto kalliimpaa kuin kaupassa

Perjantain lehdessä joku kyseli tuottajajymymälöiden pakotejuustojen perään.

Meillä kävi maitoauto eilen. Se vei tilalta maidot ja toi mukanaan erikoistarjouslapun. Nyt tuottajat saavat tilata ”pakoteoltermannia” tuottajajymymälästä.

Ihanaa, ajattelin. Mutta sitten luin sen ”erikoistarjouksen” paremmin: hinta 2,69 euroa kappale ja juuston paino 500 g ja niitä sai tilata vain kolme kappaletta. Eli ei se ollutkaan tuottajille halpaa, sillä kilohinta on 5,38 euroa.

Suurten kaupunkien Prismoja ja Citymarketeissa sitä myytiin kuluttajille noin 3,60 euroa kilo, eikä niissä ollut ostorajoitusta. Täällä maalla ei Prismoja eikä Citymarketteja, mistä voisi käydä hamstraamassa juustoja.

Kyllä taas tuottajia pidetään pilkkana, kun juusto on paljon

Taisto Levo
Alastaro

kotteisiin.

Tuntuu naiivilta, että maamme johtavat poliitikot pääministeri Alexander Stubbinn johdolla aivan viime hetkiin saakka ovat vakuuttaneet, ettei pakotteilla olisi vaikutusta Suomeen. Jokaisen vähänkin kansainvälistä politiikkaa tuntevan on pitänyt ymmärtää, ettei presidentti Vladimir Putin jää sivusta katsomaan, kuinka hänen maataan kuritetaan.

Pakotteilla ei ole sanottavaa merkitystä, vaikka ne vähän vaikuttaisivatkin venäläisiin. Neuvostoliiton aikana kansa oppi jonottamaan ja elämään niukkuudessa. Tähän aikaan ei tosin ole suoraa palautta, sillä lihan ja maidon tuojia maailmassa riittää tuontikieltoon asetettujen maiden ulkopuoleltakin.

Aasia ja Etelä-Amerikka ovat varmasti suurimmat hyötyjät, jos Venäjän tuonti kääntyy sinne.

Venäjä-pakotteet vauhdittavat Suomen alamäkeä

Ukrainan kriisin jatkuessa EU alkoi mätkiä Venäjälle pakotteita kerta toisensa jälkeen, vähätellen ja ajattelemaatta, mikä on vastapuolen veto. Ärtynyt suurvalta ennen pitkään moimesta. Niinpä Venäjä asetti vastapakotteita, jotka olivat jo hyvinkin tuntuvia Suomelle ja koko EU:lle.

Sitä voi suuresti ihmetellä miten suomalaisista vieläkin suurin osa kannattaa lisäpakotteita Venäjälle. Eikö tajuta etteivät ne Venäjää hetkauta, mutta mitä suuremmassa määrin niitä itseämme ja vauhdittavat Suomen talouden alamäkeä?

Venäjän pakotteet koskivat EU:ta, Yhdysvaltoja ja Norjaa. Venäjä kielsi näistä maista maitovalmisteiden sekä lihan ja hedelmien tuonnin ja vaarassa on lisäpakote lennot Siperian Kaukoitään, joka varmaan laukeaa jos EU lähtee lisäpa-